3. SZÁMÚ ELŐTERJESZTÉS

a Nyugat-dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsának 2014. december 17-i ülésére

Tájékoztatás üzemeltetési problémákról

Tisztelt Társulási Tanács!

Az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) keretén belül a KEOP-1.1.1/09-11 "Települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerek fejlesztése" tárgyú projekt Részletes Megvalósíthatósági Tanulmánya még a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (Hgt.) és végrehajtási rendeletei szabályainak figyelembevételével került összeállításra. 2012. november 30-án kihirdetésre került a hulladékról 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.), amely 2013. január 1. nappal lépett hatályba, és amely egyúttal hatályon kívül helyezte a Hgt.-t.

A KEOP-1.1.1/2F/09-11-2012-0001 sz. Támogatási Szerződés 2012. október 26-án megkötésre került, amely alapján a Társulás által a projekt megvalósításához szükséges közbeszerzési eljárások lefolytatásra, illetve megindításra kerültek.

Az új szabályozási környezet alapjaiban változtatta meg a közszolgáltatás rendszerét, módosította az eredetileg tervezett kiválasztás feltételeit, jelentősen befolyásolta a mostani üzemeltetők gazdálkodási viszonyait. A projekt megvalósítása során a Társulás az alábbi – az új szabályozási környezetből is adódó – nehézségekkel szembesült.

- 1.) Az új törvényi előírás tulajdonjogot alapít a közszolgáltatók javára a közterületre kihelyezett hulladék felett. Tekintve, hogy a társulás által megvalósítandó új kezelőrendszer kizárólag a települési hulladék szelektíven gyűjtött frakciójának gyűjtését és kezelését célozza, nem egyértelmű ennek a hulladéknak a Társulás részéről megbízott más szolgáltató által történő külön gyűjtése és kezelése. A jelenlegi közszolgáltatók szolgáltatása alapvetően a vegyesen gyűjtött hulladék kezelésére terjed ki a és feltehetően nem szívesen mondanak le az értékesíthető, szelektíven gyűjthető hulladékról. A projekt fenntartási időszakában vállalt kötelező érvényű előírások és indikátorok betartása és teljesítése, valamint a hatályos jogszabályok között reálisan feloldhatatlan ellentmondások feszülnek.
- 2.) A közszolgáltatók jogi státusza vegyes képet mutat: 100 %-ban önkormányzati tulajdonú 4, többségi önkormányzati tulajdonú 3, nonprofit 4, a Közbeszerzési Hatóság nyilvántartásában 4 közszolgáltató szerepel ajánlatkérőként, 3 nem. Mindez további problémát vet fel, a 100 %-ban önkormányzati tulajdonú szolgáltató a hulladékot a rendszerből eltérítheti, hiszen teljes kezelő infrastruktúrával rendelkezik, egy másik társulás területén. Az ebben a körben érintett települések száma 66, ami közel 50 ezer lakost jelent. Az egyik szolgáltatási terület kiválását a tervezett új rendszerből a jelenlegi

jogviszonyok nem tudják megakadályozni, viszont gondot okozhat a rendszer egészének vállalásai (pályázati indikátorok) szempontjából.

- 3.) Problémát jelent, hogy hiányzik az eddigi a közszolgáltatókra is vonatkozó megállapodásokból az újonnan megvalósuló létesítmények használati kötelezettsége. A szolgáltatók a jelenlegi szolgáltatási területekben gondolkodnak, nem érzékelhető a szelektíven gyűjthető hulladékok társulási szintű kezelésére vonatkozó közös szándék. A pályázatírási időszakban vállalt jogi körülmények megváltoztak, a törvény egyes pontokban felülírja a pályázatban foglaltakat.
- 4.) A KEOP támogatással megvalósuló létesítmények, eszközök üzemeltetése nem oldható meg a társult önkormányzatok jelenleg hatályos közszolgáltatási szerződéseinek módosításával. Ennek okai a következők: a közelség elve nem érvényesülne teljes egészében, kétséges a szerződésmódosítások összeegyeztethetősége a KEOP támogatással, a jelenlegi közszolgáltatók közül több nem felel meg a Ht. hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységet végzőkkel szembeni követelményeinek, és végül szerződésmódosításokkal nem oldható meg a válogatómű üzemeltetésének, a KEOP támogatással kialakított géppark használatának a kérdése.
- 5.) Rövidesen az üzemeltetésre vonatkozó közbeszerzési kiírást vagy in-house szerződést el kell készíteni, az üzemeltetőt ki kell választani, mert az építési folyamat 2015 januárjában befejeződik, a három hónapos próbaüzem pedig nem folytatható már le üzemeltető nélkül. A projekt fizikai befejezésének várható idejétől (2015. május) az elkészült létesítmény üzemeltetése szükséges, a Részletes Megvalósíthatósági Tanulmányban rögzített fenntartási idő alatt vállalt indikátorok betartásával.
- 6.) A Társulás a KEOP projekt keretében pályázott hulladékszállító-. illetve kezelő járművekre, létesítményekre, azok tulajdonjogával a Társulás fog rendelkezni. Amennyiben az a koncepció valósul meg, hogy a Társulás az általa létrehozandó 100%-os tulajdonában álló gazdálkodó szervezettel in-house szerződést köt a KEOP létesítmények és járművek üzemeltetésére, hasznosítására, akkor az alábbi problémával nézünk szembe. A járműveket a hulladékot jelenleg is begyűjtő közszolgáltatóknak kell használniuk. Ilyen módon a 100%-os társulási tulajdonú alapítású gazdálkodó szervezettől kell, hogy béreljék a járműveket a közszolgáltatók. Tisztázandó kérdés, hogy ezen bérleti szerződésekre kell-e közbeszerzési eljárást kiírni.

Fentiek alapján az a kérdés merül fel, hogyan tudja Társulásunk az új Ht-nak megfelelően a hulladék közszolgáltatás szelektív hulladékgyűjtő részét biztosítani, a Társulás területén levők számára?

A problémák alapvetően nehezítik a KEOP projektben foglalt projektcélok, és a támogatás elnyerése érdekében tett társulási vállalások teljesítését.

Mindezen jogi feszültségek orvoslása érdekében 2014. júliusában levelet küldtünk a Földművelésügyi Minisztérium részére, ahonnan válasz még nem érkezett.

Az üzemeltetési koncepció kidolgozásának elősegítésére szerződést kötöttünk a Biczi és Tuzson Ügyvédi Irodával (Jelenleg Biczi és Turi Ügyvédi iroda) a jogi helyzet tisztázása érdekében.

Az irodától legutóbb 2014. szeptember 29-én kaptunk Jogi Állásfoglalást, melyben a fennálló körülmények jogi hátterét feltárta, illetve a továbblépési lehetőségekre javaslatot tett.

Megállapítása a következő:

"Amennyiben a Társulás nem alkalmazza a Kbt. 9.§ (1) bekezdés k) pont ka) és kb) alpontok szerinti "in-house" beszerzést, vagy a Kbt. 9.§ (5) bekezdés h) pontja szerinti közfeladat átruházást, úgy - a Ht. speciális rendelkezéseit érvényesítve – nyílt közbeszerzési eljárás lefolytatása szükséges...

Megfelelő jogszabályi és politikai támogatottság esetén fennáll annak az elvi lehetősége, hogy Társulás – miután részesedést szerzett a jelenleg hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységet végző közszolgáltatókban - a Kbt. 9.§ (1) bekezdés k) pont kb) alpontja alapján "in house" szerződést kössön velük a hulladékgyűjtésre és szállításra, majd a válogatómű üzemeltetésére is, melyet konzorciumban végeznének a közszolgáltatók."

Mindezekre tekintettel mielőbb szükséges a tárgyalások megkezdése annak érdekében, hogy a Társulást alkotó települési önkormányzatok a projekt megvalósítása során a Társulás egységes érdekeit és kötelezettségeit szem előtt tartva járjanak el, annak biztosítása érdekében, hogy a fennálló helyzet ne veszélyeztethesse a projekt megvalósítását.

Kérem a Tisztelt Társulási Tanácsot, hogy az előterjesztést megtárgyalni, a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Szombathely, 2014.december 9.

Tisztelettel:

Illes Károly

Társulási Tanács Elnöke

Határozati javaslat:

A Nyugat-dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulási Tanács az **üzemeltetési problémákról** készült előterjesztés szerinti tájékoztatót elfogadja.

Határidő: 2014. december 17.

Felelős: Illés Károly, Társulási Tanács Elnök

Végrehajtásáért: Lakézi Gábor, PIU vezető